

Høring – forskrifter mv. om egen pensjonskonto

Finans Norge viser til høring av 8. mai om forskrifter mv. til nye lovregler om egen pensjonskonto.

Innledning

Finans Norge er positive til og imøteser at det innføres regler om egen pensjonskonto. Vi vil innledningsvis fremheve at vi opplever at det har vært en bred og god prosess for å utrede og utarbeide forskriftsbestemmelser i Gjennomføringsgruppen som har vært nedsatt av departementet. Vi støtter i hovedsak forslagene som er på høring.

Egen pensjonskonto innebærer flere større endringer i dagens innskuddspensjonssystem, herunder:

- automatisk flytting av tidligere opptjente rettigheter til egen pensjonskonto etter passivt samtykke
- mulighet til å velge selvvalgt leverandør også for aktiv opptjening
- nye kostnadselementer (standardkompensasjon)
- omfattende strukturelle endringer
- behov for en særskilt infrastruktur (se eget avsnitt om dette nedenfor)

Når egen pensjonskonto innføres skal anslagsvis om lag 1,5 millioner pensjonskapitalbevis flyttes inn i arbeidsgivers innskuddspensjonsordning. Dette innebærer at flere titalls milliarder kroner skal realiseres, flyttes og reinvesteres mellom pensjonsleverandører på kort tid. Dette vil potensielt kunne påvirke finansmarkedene og dermed også kundenes opptjente pensjon. Før en så stor og omfattende flytting kan gjennomføres må alle risikoer være utredet og tiltak som sikrer at flyttingen skjer på en betryggende måte må treffes før reglene om egen pensjonskonto innføres.

Næringen er i ferd med å kartlegge risikoer for kundene ved flyttingen, og vi ser et klart behov også for myndighetenes involvering. Vi ser for oss å følge opp flytteplanene via Gjennomføringsgruppen og Finansdepartementet over sommeren.

Vi vil imidlertid allerede nå varsle at det kan være behov for overgangsregler om lengre oppgjørfrister enn dagens frist på en måned ved innføring av egen pensjonskonto. Vi ber

Finansdepartementet vurderer om det i tilfelle vil være behov for hjemler for å fravike gjeldende flyttefrist i forsikringsvirksomhetsloven.

Finans Norges hovedsynspunkter

- Vi støtter de fleste forslagene til forskriftsregler
- Vi anbefaler modell 1 for standardkompensasjon. Denne fremstår som balansert og rimelig for både arbeidsgivere og arbeidstakere.
- Vi vil presisere at avtale med selvvalgt leverandør inngås utenfor reservasjonsløsningen, etter alminnelige markedsmessige mekanismer. Høringsnotatet er noe uklart på dette punktet.
- Vi vil også understreke at valg om å reservere pensjonskapitalbevis mot flytting til arbeidsgivers tjenestepensjonsordning bør gjøres for hvert enkelt bevis. Høringsnotatet er noe uklart på dette punktet.
- Pensjonskapitalbevis for individuelle spareavtaler (IPA og IPS etter 2008 loven) bør overføres til egen pensjonskonto først etter aktivt samtykke på grunn av visse rettigheter i disse kontraktene.
- Vi støtter ikrafttredelse av digitalt førstevalg fra 1. september 2020.
- I vurderingen av om regler om egen pensjonskonto skal tre i kraft 1. januar 2021 spiller flere forhold inn. En vellykket innføring er viktigere enn selve tidspunktet for innføringen og det er viktig at det ligger en grundig og helhetlig vurdering til grunn for hva som vil være riktig tidspunkt for å iverksette egen pensjonskonto. I tillegg til å medføre flere større endringer er det også flere større pågående prosesser som har betydning for implementeringen av egen pensjonskonto. Det er et historisk stort omfang av pensjonsmidler som skal flyttes på en gang. Det er viktig at alle biter er på plass før reglene settes i kraft.

Vi redegjør i et eget vedlegg for enkelte regeltolkninger som er gjort i utviklingen av infrastruktur. Disse vil imidlertid ha såpass liten praktisk betydning at vi ikke ser det som naturlig å foreslå nærmere regulering i forskrift.

Om Pensjonskontoregisteret og reservasjonsløsning

I lys av at det ble åpnet for at arbeidstaker selv kan velge leverandør av egen pensjonskonto iverksatte Finans Norge utvikling av en infrastruktur for egen pensjonskonto. Infrastrukturen skal realiseres, eies og driftes av eget selskap, Pensjonskontoregisteret AS (under stiftelse).

Vi vil fremheve god og løpende dialog med Finansdepartementet og Gjennomføringsgruppen om avklaringer som har vært nødvendige for å utvikle kravspesifikasjon for Pensjonskontoregisteret. Pensjonskontoregisteret vil legge til rette for at både eksisterende og nye pensjonskapitalbevis som den enkelte arbeidstaker til enhver tid har overføres automatisk til den leverandør av egen pensjonskonto. Leverandørene vil utveksle den informasjon som er nødvendig for at slik automatisk overføring skal kunne skje via Pensjonskontoregisteret. Videre utveksles det informasjon for at arbeidsgivers leverandør løpende kan beregne og innbetale på vegne av arbeidsgiver standardkompensasjon for aktiv pensjonsopptjening som forvaltes hos selvvalgt leverandør.

Norsk Pensjon utvikler på oppdrag fra Finans Norge en reservasjonsløsning. Dette vil være en nøytral plattform hvor kunden kan logge seg inn for å få oversikt og informasjon om egen pensjonskonto,

alle sine pensjonskapitalbevis, IPS og IPA samt standardisert informasjon om konsekvenser av overføring og reservasjon. Kunden vil i samme løsning også kunne velge å fremskynde overføring til egen pensjonskonto. Videre arbeides det med å legge til rette for at også priser for forvaltning og administrasjon kan vises i reservasjonsløsningen. Dette for å sikre at de ansatte får oversikt ett sted og med det kan gis grunnlag for å treffe gode og veloverveide valg om hvorvidt pensjonskapitalbevis skal overføres til egen pensjonskonto eller reserveres mot slik overføring. Reservasjonsløsningen vil hente all sin informasjon fra Pensjonskontoregisteret, slik at denne til enhver tid er oppdatert.

Selvvalgt leverandør kan ikke velges i reservasjonsløsningen

I reservasjonsløsningen i Norsk Pensjon vil det kun være mulig å reservere seg mot at pensjonskapitalbevis overføres. Det vil ikke være mulig å inngå avtale med selvvalgt leverandør i reservasjonsløsningen. Valg av selvvalgt leverandør vil skje på samme måte som i dag når kunden flytter fra en leverandør til en annen. Det vil si ved avtaleinngåelse etter markedsføring, informasjon og rådgivning fra leverandør til kunde. Her er høringsnotatet noe uklart, og vi vil derfor presisere at valg av selvvalgt leverandør vil finne sted utenfor reservasjonsløsningen ved avtale mellom arbeidstaker og selvvalgt leverandør. Pensjonskontoregisteret og reservasjonsløsning vil imidlertid fortløpende bli oppdatert med informasjon om ny leverandør.

Reservasjon skjer på avtale, selvvalgt leverandør registreres på person

Ansatte med flere pensjonskapitalbevis må kunne ta stilling til om hvorvidt det lønner seg å overføre hvert enkelt av disse til egen pensjonskonto eller ikke. Denne vurderingen kan være ulik for det enkelt pensjonskapitalbevis, som kan ha ulike betingelser. I høringsnotatet kapittel 5 fremstår dette som noe uklart, men vi mener altså kunden må ha en slik valgfrihet for hvert enkelt pensjonskapitalbevis. I reservasjonsløsningen er det følgelig lagt til grunn at reservasjoner må gjøres for hvert enkelt pensjonskapitalbevis.

Vi støtter for øvrig forslaget om at reservasjon må gjøres av medlemmet selv, og ikke utføres på grunnlag av en fullmakt.

Konsekvenser av at leverandører ikke knytter seg til Pensjonskontoregisteret

Arbeidstakere som er kunder hos leverandører som er tilknyttet Pensjonskontoregisteret vil få pensjonsmidler automatisk overført til egen pensjonskonto, etter at den ansatte har mottatt informasjon iht. innskuddspensjonslovens § 2-7 og §§ 3-6 eller 3-7 og etter at kunden har hatt mulighet til å reservere seg.

Dersom det er leverandører som velger å ikke knytte seg til Pensjonskontoregisteret vil verken registeret eller reservasjonsløsningen ha nødvendig informasjon for å overføre pensjonskapitalbevis etter passivt samtykke. Kundene kan imidlertid få slått sammen pensjonsmidler, men da etter aktivt samtykke. Vi er p.t. ikke kjent med aktører som vil velge å stå utenfor Pensjonskontoregisteret. Vi vil understreke at brukervilkår og priser for tilknytning og drift tilstrebes satt såpass lavt at flest mulig aktører skal ha anledning til å knytte seg til Pensjonskontoregisteret.

Deltakelse fra alle leverandører er viktig for å sikre at formålet med egen pensjonskonto om å samle pensjonsmidler oppnås. Videre er dette viktig for å sikre at alle leverandører har samme plikter og rettigheter til å flytte og få tilflyttet pensjonskapitalbevis. Dersom leverandører ikke knytter seg til Pensjonskontoregisteret vil alle avtalene i selskapet for alle praktiske formål ha samme status som "reserverte" pensjonskapitalbevis, men uten at kunden har fått valgmulighetene etter innskuddspensjonsloven § 3-6.

Beregning av standardkompensasjon ved selvvalgt leverandør

Finansdepartementet drøfter to alternative modeller for beregning av standardkompensasjon ved selvvalgt leverandør, modell 1 og 2. Disse gir kompensasjon ut fra hhv faktisk og en beregnet saldo. Departementet fremhever som en fordel ved modell 1 at kompensasjonen beregnes som om arbeidstakeren hadde vært med i den kollektive ordningen, og at denne modellen gir mest mulig likt resultat for arbeidstaker som er i den kollektive ordningen og arbeidstaker som velger leverandør selv. Modellen for standardkompensasjon vil dermed ikke være egnet til å påvirke arbeidstakers valg mellom selvvalgt leverandør eller arbeidsgivers leverandør. Departementet viser videre til at modell 1 fremstår som enklere å kommunisere til medlemmene og arbeidsgivere.

Vi deler departementets vurdering av at modell 1 er å foretrekke. Modell 2 kan gi urimelige utslag for både arbeidsgiver og arbeidstaker. Basert på diskusjonene i Gjennomføringsgruppen fremsto modell 1 også som klart foretrukket av partene i arbeidslivet, og denne ble følgelig lagt til grunn i den videre utviklingen av Pensjonskontoregisteret. På denne bakgrunn anbefaler vi klart valg av modell 1 som standardkompensasjonsmodell. Vi fraråder samtidig at det eventuelt åpnes for to kostnadsmodeller. To modeller vil være langt mer krevende å kommunisere til medlemmer og arbeidsgivere, slik også departementet er inne på.

Kostnader for tidligere opptjening

Dersom arbeidsgiver påtar seg å dekke kostnader for de ansattes tidligere opptjening vil dette være basert på avtale. En slik adgang følger etter vår forståelse av § 3-6. Etter sin ordlyd synes § 3-7 ikke å åpne for at arbeidsgiver kan dekke kostnader for tidligere opptjening. Vi ser ingen god grunn til at det skal være ulike rettigheter for ansatte med selvvalgt leverandør og ansatte som har egen pensjonskonto hos bedriftens leverandør, og anbefaler at departementet presiserer at også arbeidsgivere kan dekke forvaltningskostnader for tidligere opptjening for ansatte med selvvalgt leverandør.

Spørsmål om betaling direkte fra arbeidsgiver

Departementet viser til at det har vært drøftet i Gjennomføringsgruppen om betaling kan gjøres direkte til selvvalgt leverandør. En avtale om kollektiv innskuddspensjon inngås mellom arbeidsgiver og en pensjonsleverandør. Pensjonsleverandøren beregner hvilke innskudd og risikopremier arbeidsgiver skal betale og sender faktura til arbeidsgiver. Dersom arbeidstaker velger selvvalgt leverandør, skal arbeidsgiver betale innskudd for arbeidstakeren og en standardisert kompensasjon for forvaltning til den selvvalgte leverandøren. Et spørsmål blir da om slik betaling skal skje via arbeidsgivers leverandør, som videreformidler betaling til den selvvalgte leverandøren, eller om innskudd og standardkompensasjon skal betales direkte fra arbeidsgiver til selvvalgt leverandør.

Vi vil også fremheve at beregning av medlemmenes innskudd er en av flere sentrale oppgave leverandørene har etter innskuddspensjonsloven, dels for å sikre at medlemmet får riktig opptjening, dels for å ivareta hensynet til forholdsmessighet og likebehandling og for øvrig for å påse at regler om medlemskap mv er oppfylt. Videre skal leverandøren sikre at det er et innskuddsfond tilknyttet ordningen, gjøre fradrag i skatt og oppfylle øvrige krav som gjelder for skattefavorederte ordninger. Dette er konsesjonsbelagt virksomhet og leverandørene er underlagt tilsyn av Finanstilsynet. Vi vil på det sterkeste fraråde at deler av leverandørenes oppgaver etter innskuddspensjonsloven skal kunne overtas av bedrifter eller andre som ikke har konsesjon til å drive denne type virksomhet og som ikke er underlagt tilsyn.

Vi opplever heller ikke at partene i arbeidslivet etterspør en slik mulighet. For arbeidsgiver medfører dette dobbelt rapportering til både egen og selvvalgte leverandører, økt kompleksitet, at arbeidsgivere må føre oversikt over ansattes valg av selvvalgt leverandør mv. Dette er etter vår vurdering ikke praktisk gjennomførbart. Vi er generelt positive til tiltak som kan gi økt konkurranse, men å beregne innskudd og administrere pensjonsordninger bør foretas av aktører som har konsesjon til slik type virksomhet.

Pensjonskapitalbevis som ikke automatisk overføres til egen pensjonskonto

Garanti

I tråd med våre innspill i høringen av lovreglene om egen pensjonskonto, foreslår Finansdepartementet at pensjonskapitalbevis som har en viss garanti skal overføres til egen pensjonskonto først når det foreligger et aktivt samtykke. Departementet foreslår at det stilles krav til at pensjonskapitalbeviset må ha en årlig rentegaranti på minst null prosent for at pensjonskapitalbeviset ikke skal overføres til egen pensjonskonto uten aktivt samtykke fra arbeidstaker. Finans Norge støtter forslaget. Krav til garantnivå medfører at de kunder som har innskuddssikring hvor pensjonsleverandøren garanterer for at innbetalte midler er intakt på utbetalingstidspunktet mister sin rettighet uten aktivt samtykke. Ut ifra en helhetsvurdering støtter allikevel Finans Norge forslag til garantnivå foreslått av Finansdepartementet.

Særaldersgrense

Finansdepartementet viser til at for arbeidstakere som er i et arbeidsforhold med ordinær aldersgrense, vil overføring av et pensjonskapitalbevis med særaldersgrense innebære at arbeidstaker mister adgangen til å ta ut pensjon ved særaldersgrensen. Etter departementets vurdering og forslag skal slike pensjonskapitalbevis ikke overføres automatisk, men kun etter aktivt samtykke.

Vi er enige i at kunden bør ta et aktivt valg om eventuelt å frasi seg retten til tidligere uttak av pensjon og støtter forslaget. Videre støtter vi at pensjonskapitalbevis med ordinær aldersgrense ikke kan overføres til egen pensjonskonto i innskuddspensjonsordning med særaldersgrense, for på den måten å kunne ta ut pensjon som ellers skulle vært tatt ut tidligst ved fylte 62 år på et tidligere tidspunkt.

Pensjonskapitalbevis under utbetaling

Finansdepartementet viser til at overføring av pensjonskapitalbevis under utbetaling til egen pensjonskonto reiser flere problemer, og antakelig ikke vil kunne gjennomføres i tråd med gjeldende lovregler. Departementet foreslår at det fastsettes i forskrift at pensjonskapitalbevis under utbetaling ikke skal overføres til egen pensjonskonto. Vi støtter vurderingen og forskriftsforslaget.

Individuelle spareavtaler (IPS og IPA)

Det følger av innskuddspensjonsloven § 3-6 at også pensjonskapitalbevis for IPA samt IPS etter 2008-loven skal overføres til egen pensjonskonto etter passivt samtykke. Vi støtter prinsippet om at avtaler som kan slås sammen med egen pensjonskonto overføres etter passivt samtykke. Samtidig ser vi at det er forhold som tilsier at flere av disse kontraktene ikke bør overføres uten at kunden har tatt aktivt valg om dette. Nedenfor følger en nærmere angivelse av hvilke forhold dette gjelder.

Bruk av pensjonskapital til uførepensjon

Pensjonskapital etter IPS kan benyttes til uførepensjon. Dersom midlene overføres til egen pensjonskonto, bortfaller muligheten til å bruke kapitalen etter en IPS-kontrakt til uførepensjon.

Ulike regler for utbetaling av pensjonskapital ved død. Begunstigelse

Det følger av innskuddspensjonsloven § 7-7 at opptjent pensjonskapital skal fordeles i henhold til en fastsatt prioritetsrekkefølge ved medlemmets dødsfall, hhv barnepensjon, ektefelle- eller samboerpensjon eller et engangsbeløp til dødsboet dersom medlemmet ikke etterlater seg barn, ektefelle, samboer eller registrert partner.

Forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gir regler for utbetaling av pensjonskapital etter IPA. Forsikrede kan oppnevne navngitt begunstiget. Dersom begunstiget ikke er oppnevnt vil gjenværende pensjonsformue i en pensjonsspareavtale tilfalle rettighetshavers dødsbo som et engangsbeløp. For pensjonsforsikringsavtaler vil gjenværende pensjonsformue tilfalle forsikringskollektive som dødelighetsarv dersom det ikke er begunstiget etter avtalen.

Utbetalingsreglene for gjenværende pensjonsformue ved medlemmets/rettighetshavers død er følgelig ulike for hhv avtaler etter innskuddspensjonsloven og IPA-avtaler. Det er ikke anledning til å ha begunstiget etter innskuddspensjonslovens regler. Begunstiget etter en IPA-avtale kan følgelig ikke opprettholdes ved overføring til egen pensjonskonto etter innskuddspensjonsloven. For å sikre at midlene ikke utbetales på annen måte enn det som var tilsiktet da IPA-kontrakten ble inngått, og særlig av hensyn til at forsikringstaker kan ha tillit til at begunstiget ikke bortfaller, tilsier dette IPA kun bør overføres til egen pensjonskonto etter aktivt samtykke.

Finans Norge anbefaler i lys av dette at pensjonskapitalbevis for IPA og IPS etter 2008-loven kun kan overføres til egen pensjonskonto etter aktivt samtykke.

Informasjon til arbeidstaker

Terskelverdier

Når det gjelder overskridelse av terskelverdier for små pensjonskapitalbevis når disse slås sammen med egen pensjonskonto støtter vi departementets vurdering av at sammenslåing av pensjonskapitalbevis ikke utløser en opplysningsplikt om at terskelverdiene overskrides.

Hjemmel for å innhente kontaktinformasjon

For å sikre at de ansatte får nødvendig informasjon ved innføring av egen pensjonskonto slik at de kan treffe informerte valg om eventuelle reservasjoner med mer, behøver arbeidsgivers pensjonsleverandør oppdatert kontaktinformasjon til alle de ansatte. Vi støtter forslaget om en forskriftshjemmel som gir pensjonsleverandøren rett til å innhente kontaktdata til arbeidstaker fra arbeidsgiver. Hjemmelen må samtidig pålegge arbeidsgiver å utlevere informasjon, henholdsvis medlemmenes epostadresse og telefonnummer. Dette er meget viktig for at leverandørene skal lykkes med digital kommunikasjon, særlig i tilfeller hvor arbeidsgiver av ulike grunner ikke utleverer denne informasjonen. Av samme hensyn er det viktig at hjemmelen kan tas iverksettes så raskt som mulig slik at kontaktinformasjon kan innhentes i forbindelse med at digitalt førstevalg innføres.

Forvaltning av aktiv og tidligere opptjening på én konto

Av hensyn til enkelhet i ordningen mener Finansdepartementet at det ikke bør være adgang for arbeidstaker til å velge et annet investeringsalternativ for sin tidligere opptjente pensjonskapital enn det som er valgt for den nåværende opptjeningen. Dersom arbeidstaker ønsker ulike investeringsprofiler for tidligere og nåværende pensjonsopptjening må vedkommende i så fall forvalte midlene i separate avtaler. Finans Norge støtter denne vurderingen.

Kortere oppgjørsfrist

Finans Norge støtter forslaget om å endre oppgjørsfristen for egen pensjonskonto fra én måned til ti virkedager.

Vi deler også Finansdepartementets syn på at en eventuell endring til ti dagers oppgjørsfrist uansett ikke kan gjelde når regelverket trer i kraft og egen pensjonskonto innføres. Det er store volum av pensjonskapitalbevis som skal flyttes og realiseres i løpet av en kort tidsperiode. Finans Norge er i ferd med å utrede hvordan flytting ved innføringen kan skje på en god måte. Vi vil også varsle om at det kan være behov for overgangsregler om lengre oppgjørsfrister i forbindelse med implementering av egen pensjonskonto.

Mulighet til å fremskynde tremånedersfristen

Vi støtter forslaget om at reservasjonsfristen kan avbrytes ved at arbeidstaker tar et aktivt valg om å overføre pensjonskapitalbevis til bedriftens leverandør eller selvvalgt leverandør og således avbryter reservasjonsperioden. I reservasjonsløsningen er det derfor tilrettelagt for at arbeidstaker gjennom aktivt samtykke skal kunne få samlet midler raskere.

Arbeidstakere med flere arbeidsforhold

Finansdepartementet viser til at det i arbeidet med Pensjonskontoregisteret er lagt til grunn at ansatte med flere arbeidsforhold skal ha mulighet til å ha én selvvalgt leverandør for egen pensjonskonto i et eller flere arbeidsforhold og samtidig kunne velge bedriftens pensjonsleverandør i andre arbeidsforhold. Vi støtter forslaget om å begrense antall selvvalgt leverandører, av hensyn til den kompleksitet det ville medføre å åpne for flere selvvalgte leverandører og fordi det ikke anses å være behov for å ha flere selvvalgte leverandører. I Pensjonskontoregisteret legges det følgelig opp til at den ansatte ikke kan ha mer enn én selvvalgt leverandør. Det gjelder ikke en tilsvarende begrensning i å ha flere pensjonskontoer. En arbeidstaker kan velge å ha pensjonskonto hos hver av de leverandørene som de respektive bedriftene den enkelte er ansatt i har valgt.

Digitalt førstevalg

Med egen pensjonskonto blir det innført lovregler om digitalt førstevalg i innskuddspensjonsloven. Dette innebærer at informasjon til arbeidstaker skal gis elektronisk med mindre arbeidstakeren reserver seg mot dette. Dette er et svært positivt grep og vil legge til rette for bedre og mer effektiv kommunikasjon med kundene enn i dag. Vi støtter at regler om digitalt førstevalg trer i kraft 1. september 2020. Vi støtter videre lovhjemmel for å innhente oppdatert kontaklinformasjon til de ansatte.

I Prop. 92 LS (2019–2020) om ny finansavtalelov synes det å være lagt til grunn at SMS ikke vil være å anse som et dokument i henhold til loven. Vi mener imidlertid at SMS fra pensjonsleverandøren kan være en godt egnet alternativ informasjonskanal til e-post for å gi den ansatte informasjon. For eksempel kan SMS benyttes for å informere den ansatte om at vedkommende kan logge seg inn hos pensjonsleverandør eller Norsk Pensjon for å få nærmere informasjon om pensjonskapitalbevis eller egen pensjonskonto. NHO har i dialog med oss opplyst om at det er bedrifter som ikke har mailadresser til sine ansatte, og disse bedriftene vil da ha begrenset kontaklinformasjon til sine ansatte. SMS vil da kunne være en hensiktsmessig informasjonskanal, hvor arbeidstaker kan bli bedt om å logge seg på leverandørens portal eller liknende for nærmere informasjon og for å oppdatere leverandørens kontaklinformasjon med e-postadresse om ønskelig.

Flytting av tidligere opptjening fra egen pensjonskonto hos selvvalgt leverandør

Vi ønsker en avklaring av om hvorvidt tidligere opptjent kapital fra pensjonskapitalbevis kan flyttes ut av konto som forvaltes hos selvvalgt leverandør. Ordlyden i § 3-7 synes ikke å åpne for dette, men for ordens skyld hadde det vært nyttig å få dette presisert.

Fullmakter

Vi støtter Finansdepartementets vurdering av at leverandøren ikke skal kunne innhente fullmakt fra kunden til å reservere pensjonskapitalbevis fra overføring til egen pensjonskonto. Et spørsmål er hvorvidt kunder som ikke har mulighet til å logge seg inn i reservasjonsløsningen skal kunne gi leverandøren fullmakt til å reservere pensjonskapitalbeviset. Til orientering vil Norsk Pensjon sørge for å ha en manuell løsning for å reservere seg for de kunder som av ulike årsaker ikke kan logge seg inn i reservasjonsløsningen.

Rekkefølge for uttak av pensjon

Finans Norge tok i møte i Gjennomføringsgruppen 17. februar i år opp spørsmålet om hvilken rekkefølge pensjon skal tas ut av egen pensjonskonto. Bakgrunnen for at vi tok opp spørsmålet er at det har en kostnadsside for henholdsvis arbeidstaker eller arbeidsgiver om pensjon tas ut av ny eller tidligere opptjening først, eller eventuelt om pensjon belastes tidligere og ny opptjening forholdsmessig. Som kjent dekker arbeidstaker kostnader for tidligere opptjening, og uttak av passiv kapital før ny opptjening vil bidra til å redusere den ansattes kostnader. Motsvarende vil uttak av aktiv saldo først bidra til å redusere arbeidsgivers kostnadsansvar for aktiv opptjening.

Av hensyn til en likeartet praksis blant pensjonsleverandørene foreslår vi at det reguleres i forskrift i hvilken rekkefølge pensjon skal tas ut.

Bevare historikk for tidligere opptjening

Vi støtter Finansdepartementets forslag om at det gjøres en nærmere kartlegging av hvordan historikk for tidligere opptjening eventuelt skal kunne ivaretas uten at de administrative kostnadene blir for høye. Finans Norge bidrar gjerne i et slikt kartleggingsarbeid.

Ikrafttredelse

Finans Norge støtter ambisjonen om at lovregler om egen pensjonskonto trer i kraft 1. januar 2021 og arbeider med dette som målsatt ikrafttredelsestidspunkt. Vi vil samtidig fremheve at en velfungerende innføring av egen pensjonskonto er langt viktigere enn selve tidspunktet for innføring. Myndighetene, arbeidsgiver og leverandørene har et stort ansvar for at innføringen skjer på en trygg og god måte.

Ca. 1,5 millioner ansatte med innskuddspensjon skal få omfattende informasjon digitalt fra sin leverandør. Digitalt førstevalg forutsetter at leverandørene skal motta oppdatert kontaktinformasjon fra bedriftene til alle ansatte. Det er viktig at leverandørene får tid til å ha en god dialog med kundene om endringene og at kundene sikres tid til å overlevere kontaktinformasjon til sine leverandører før lovreglene innføres. Dette for å sikre at leverandørene kan kommunisere digitalt med alle ansatte som ikke reserverer seg mot dette. Videre må prinsipper for flytting av kapital mellom leverandørene være avklart. Det er også avgjørende at alle leverandører er klare til å levere egen pensjonskonto og flytte og motta midler når reglene trer i kraft.

En vellykket innføring forutsetter at alle leverandører er med. Selv om arbeidet p.t. er i rute ser vi at tiden frem til 1. januar 2021 er knapp, spesielt sett hen til de forsinkelser i bl.a. forskriftsarbeidet og arbeidet i Gjennomføringsgruppen som Covid-19 situasjonen har medført.

I næringen jobbes det også med løsninger som innebærer at de ansatte får opplysning om priser hos sine leverandører når de logger seg på i reservasjonsløsningen og skal ta valg om pensjonskapitalbevis skal overføres til egen pensjonskonto.

En så stor og omfattende flytting av pensjonsmidler reiser dessuten flere spørsmål og risikoer som må være utredet, og videre må nødvendige tiltak som kan legge til rette for at flyttingen skjer på en betryggende måte være gjennomført før reglene om egen pensjonskonto trer i kraft. Det er viktig at innføringen er grundig kartlagt og planlagt av myndigheter og næring i fellesskap.

Det er sentralt og avgjørende at disse forhold vurderes og sees i sammenheng med tidspunktet for ikrafttredelse. I lys av dette oppfordrer vi Finansdepartementet til å gjøre en helhetlig vurdering av om det foreslåtte tidspunktet for ikrafttredelse av egen pensjonskonto er noe tidlig, og om noen måneders utsettelse av ikrafttredelse av lovreglene eller en gradvis innføring kan være hensiktsmessig for å sikre en vellykket innføring.

Med vennlig hilsen

Finans Norge

Avdeling livsforsikring og pensjon

Stefi Kierulf Prytz
Direktør

Tone Meldalen
Fagdirektør

Vedlegg: Nærmere om enkelte regeltolkninger som er gjort i Pensjonskontoregisteret AS

Vedlegg

Nærmere om enkelte regeltolkninger som er gjort i Pensjonskontoregisteret AS

a) Flere arbeidsforhold – en selvvalgt leverandør og to eller flere bedriftsleverandører

Dersom en ansatt har to eller flere arbeidsgivere med innskuddspensjon vil det opprettes en pensjonskonto for hvert arbeidsforhold. Dersom den ansatte velger selvvalgt leverandør vil alle pensjonskontoer vedkommende overføres til den valgte leverandøren. Den ansatte kan velge at bedriftens leverandør(er) skal forvalte kontoen(e). Den ansatte kan imidlertid ikke velge flere enn én selvvalgt leverandør, slik det også er beskrevet i høringsnotatet. Dersom en ansatt med flere arbeidsforhold velger å ha sine pensjonskontoer hos bedriftens leverandør i et arbeidsforhold og selvvalgt leverandør i et annet arbeidsforhold, og det dukker opp et nytt pensjonskapitalbevis, oppfatter vi at det følger av loven at pensjonskapitalbeviset skal overføres til den pensjonskonto som har høyest saldo, uavhengig av om denne forvaltes av selvvalgt leverandør eller bedriftens leverandør.

b) Pensjonskapitalbevis som ikke kan overføres til egen pensjonskonto på grunn av særaldersgrense

Dersom egen pensjonskonto har en høyere særaldersgrense enn pensjonskapitalbeviset, så blir pensjonskapitalbeviset liggende der det er. Dersom denne kontoen har en høyere saldo enn den andre. Dette gjelder også dersom arbeidstakeren har en annen pensjonskonto med samme særaldersgrense som pensjonskapitalbeviset. Dette legger vi til grunn følger av prinsippet om at pensjonskapitalbevis skal overføres til den pensjonskonto som har høyest saldo. Vi legger imidlertid til grunn at arbeidstaker kan henvende seg til pensjonsleverandører som har arbeidstakerens pensjonskapitalbevis og heve tidligst uttaksalder på et pensjonskapitalbevisene til samme alder som pensjonskontoen med høyest saldo, slik at pensjonskapitalbeviset kan overføres til egen pensjonskonto.

Begge problemstillingene legger vi til grunn at vil gjelde et lite fåtall arbeidstakere og at de løsninger som er valgt ikke vil få stor praktisk utbredelse